

การพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตตรวจราชการที่ 5*

THE DEVELOPMENT MODEL OF DIGITAL LEADERSHIP FOR SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER THE OFFICE OF THE BASIC EDUCATION COMMISSION IN THE INSPECTION REGION NO.5

รุ่งทิพย์ คำแก้ว*, สรัญญา แสงอัมพร, ธีระพงษ์ สมเขาใหญ่

Rungthip Kumkaew*, Sranya Saengamporn, Teeraphong Somkhaoyai

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬารามราชวิทยาลัย นครศรีธรรมราช ประเทศไทย

Faculty of Education, Mahamakut Buddhist University, Nakhon Si Thammarat, Thailand

*Corresponding author E-mail: kudorsung@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตตรวจราชการที่ 5 2) เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตตรวจราชการที่ 5 และ 3) เพื่อประเมินรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตตรวจราชการที่ 5 เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธี แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 วิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้วยการศึกษเอกสาร เพื่อหาองค์ประกอบและวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ จากการสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง 360 คน และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ ขั้นตอนที่ 2 สร้างรูปแบบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้วยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ 9 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ ขั้นตอนที่ 3 ประเมินรูปแบบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้วยการสัมภาษณ์อ้างอิงผู้เชี่ยวชาญ 9 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตตรวจราชการที่ 5 ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ การสร้างวิสัยทัศน์ดิจิทัล มี 3 องค์ประกอบย่อย การรู้ดิจิทัล มี 4 องค์ประกอบย่อย ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล มี 3 องค์ประกอบย่อย การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล มี 4 องค์ประกอบย่อย และการมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล มี 3 องค์ประกอบย่อย 2) รูปแบบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตตรวจราชการที่ 5 ประกอบด้วย หลักการวัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการ การวัดและการประเมินผล คำอธิบาย เงื่อนไขความสำเร็จ และผลที่คาดว่าจะได้รับ และ 3) ผลการประเมินและรับรองรูปแบบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตตรวจราชการที่ 5 ในด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์

คำสำคัญ: การพัฒนารูปแบบ, ภาวะผู้นำดิจิทัล, ผู้บริหารสถานศึกษา, เขตตรวจราชการที่ 5

Abstract

The objectives of this study were 1) To study the elements of digital leadership of basic education administrators in Inspectorate Region 5, 2) To create a model for the development of

digital leadership of basic education administrators in Inspectorate Region 5, and 3) To evaluate the digital leadership development model of basic education administrators in Inspectorate Region 5. The methodology used in this study was Mixed Method and was divided into three phases. 1) On the analysis the elements of digital leadership of basic education administrators in Inspectorate Region 5, the researcher examines the documents, concepts and theories. Interview was the research tool to find out the components of the digital leadership elements of basic education administrators in the 5th Inspectorate Region 5 and analyze the data in the Confirmation Factor Analysis to survey key elements from a sample of 360 population. 2) To create the digital leadership model of basic education administrators in the 5th Inspectorate Region interview was the research tool which used to evaluate the significance from 9 specialists. In order to measure the suitability of the model. 3) To assess the digital leadership model of basic education administrators in the 5th Inspectorate Region, the connoisseurship was used among 9 informants for accuracy, suitability, possibility and benefits. The results showed that: 1) The digital leadership elements of basic education administrators in the 5th Inspectorate Region consist of 5 main components: creating a digital vision with 3 sub-components, digital literacy with 4 sub-components, digital technology use ability with 3 sub-components, creating a digital learning culture with 4 sub-components, and ethics in using digital technology with 3 sub-components. 2) The digital leadership model of basic education administrators in the 5th Inspectorate Region consists of the following: Principles, Objectives, Content, Process, Measurement and Evaluation Description, conditions for success and expected results. 3) The results of the evaluation and certification of the digital leadership model of basic education administrators in the 5th Inspectorate Region in terms of accuracy, appropriateness, It meets the evaluation criteria as prescribed. Therefore, it can be concluded that experts

Keywords: Development Model, Leadership, School Administrators, Government Inspection Area 5

บทนำ

ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) ได้ระบุถึงวิสัยทัศน์ประเทศ คือ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศ ในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาส และความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมซึ่งส่งผลให้มีการปรับปรุงแก้ไขแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2574 มาเป็นแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2580 ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี ซึ่งการปรับปรุงในครั้งนี้ มีพื้นฐานสำคัญ คือ สภาวะการณ์และบริบทแวดล้อมที่มีผลต่อการพัฒนาการศึกษาของประเทศ ทั้งในด้านการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรสังคมผู้สูงอายุ ทักษะของประชากรในศตวรรษที่ 21 การเปลี่ยนแปลงของบริบทเศรษฐกิจและสังคมโลกที่เกิดจากการปฏิวัติดิจิทัล (Digital Revolution) การเปลี่ยนแปลงสู่อุตสาหกรรม 4.0 (The Fourth Industrial Revolution) การดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ 2573 (Sustainable Development Goals: SDGs 2030) ประเด็นต่าง ๆ เหล่านี้ส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษา

จำเป็นต้องมีการปฏิรูปการศึกษา โดยแผนการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมกันทางสังคม เป้าหมายที่ 4.2 ระบุว่า การเพิ่มโอกาสทางการศึกษาผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาสำหรับคนทุกช่วงวัย มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น มีระบบเครือข่ายเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ที่ทันสมัยสนองตอบความต้องการของผู้เรียนและผู้ให้บริการอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ และสถานศึกษาทุกแห่งมีอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงและมีคุณภาพ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2562)

การศึกษาในยุคดิจิทัลจะประสบความสำเร็จได้นั้นจะต้องอาศัยความร่วมมือ ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ครูในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองที่มี คุณภาพ ในยุคดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นกลไกสำคัญและมีอิทธิพลสูงสุดต่อคุณภาพของผลลัพธ์ที่ได้ จากกระบวนการศึกษาประสิทธิภาพของการบริหารและประสิทธิผลของสถานศึกษา นักวิชาการหลายท่านมีความเห็นตรงกันว่าความสำเร็จหรือความล้มเหลวทางการศึกษานั้น ขึ้นอยู่กับผู้บริหารส่วนหนึ่ง (สุกัญญา แซ่ม้อย, 2560)

ผู้บริหารจึงมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพราะผู้บริหาร คือ ผู้นำเป็นศูนย์รวมพลังของคนในองค์กร (Kahintapongs, S., 2020) ความสามารถและพฤติกรรมผู้บริหารย่อมมีส่วนสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับองค์กร ซึ่งสุดท้ายคือคุณภาพผู้เรียน ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ซึ่งต้องมีวิสัยทัศน์ คุณธรรมนำความรู้ และความสามารถทางวิชาการ มีทักษะในการบริหารและเพื่อให้เกิดผลในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำเป็นต้องอาศัยผู้บริหารมืออาชีพ จึงจะทำให้การดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย ผู้บริหารการศึกษายุคปัจจุบัน จะต้องเป็นผู้บริหารมืออาชีพ เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง สามารถใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์มาใช้ในการบริหาร กลยุทธ์การบริหารสำหรับการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศการบริหารจัดการสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เพื่อให้สามารถที่จะเลือกใช้กับ การบริหารสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสมคุ้มค่าและเพียงพอต่อการใช้งาน (จิณณวัตร ปะโคทัง, 2561) และมีภาวะผู้นำแบบดิจิทัลเป็นกระบวนการหรือความสามารถหรือพฤติกรรมที่ผู้บริหารโรงเรียนใช้อิทธิพล และอำนาจที่มีกระตุ้นให้บุคลากรในหน่วยงานปฏิบัติหน้าที่ด้วยความกระตือรือร้นและเต็มใจ โดยที่ผู้นำมีวิสัยทัศน์ มีความรู้ ความสามารถในการนำกระบวนการทางดิจิทัลมาใช้ อย่างเหมาะสมและนำทางพฤติกรรมของบุคคลไปสู่การบรรลุเป้าหมาย พร้อมทั้งจะผลักดันและสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษาและการทำงานภายในโรงเรียนได้อย่างสอดคล้องกับสภาพบริบท (กนกอร สมปราษฎ์, 2562)

จากสภาพที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการพัฒนา รูปแบบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตตรวจราชการที่ 5 ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษา ที่จะนำรูปแบบการพัฒนาดังกล่าว ไปพัฒนาตนเอง เพื่อประโยชน์ในวงการศึกษาสืบไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตตรวจราชการที่ 5
2. เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตตรวจราชการที่ 5
3. เพื่อประเมินรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตตรวจราชการที่ 5

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method Research) ประกอบด้วยการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตตรวจราชการที่ 5

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในเขตตรวจราชการที่ 5 จำนวน 2,154 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) โดยใช้กฎอัตราส่วนระหว่างหน่วยตัวอย่างต่อจำนวนพารามิเตอร์ 20:1 (Hair, J. F. et al, 2010) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 360 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตตรวจราชการที่ 5 เป็นแบบสอบถามแบบการตอบสนองรายการ 5 ระดับ (Likert, R., 1967)

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ในเขตตรวจราชการที่ 5
2. สร้างตารางวิเคราะห์เนื้อหาและพฤติกรรม โดยนำนิยามเชิงปฏิบัติการที่กำหนดขึ้นมาโดยกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับประเด็นพฤติกรรมที่ต้องการวัดจำนวนข้อคำถาม สร้างคำถามที่จะพัฒนาเป็นแบบสอบถามเพื่อให้ครอบคลุมตัวแปรที่ต้องการศึกษา
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบแก้ไข เพื่อความถูกต้อง ดำเนินการปรับแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำ และข้อเสนอแนะ
4. นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) การใช้ภาษา ความเหมาะสมและความสอดคล้องของข้อคำถาม โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) พิจารณาคัดเฉพาะข้อคำถามที่มีค่า IOC เท่ากับ 0.5 ขึ้นไป
5. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) กับผู้อำนวยการโรงเรียน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ ไปหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยการวิเคราะห์ความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ตามวิธีการของ Cronbach ซึ่งกำหนดเกณฑ์ว่าต้องมีค่า 0.70 ขึ้นไป (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2555) ซึ่งแบบสอบถามทั้งฉบับนี้มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.969

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยขอหนังสือความร่วมมือในการเก็บข้อมูลและขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม
2. ผู้วิจัยตรวจสอบและคัดแยกแบบสอบถามที่สมบูรณ์เพื่อนำแบบสอบถามที่ได้รับไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนต่อไป
3. นำแบบสอบถามสมบูรณ์จำนวน 360 ฉบับ มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดเพื่อทำการวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมาย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดกระทำกับข้อมูลด้วยโปรแกรม คอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เพื่อหาค่าสถิติต่าง ๆ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่างการวิเคราะห์ในขั้นนี้เป็นการวิเคราะห์เพื่อให้ทราบลักษณะภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน วิทยฐานะ และขนาดสถานศึกษาโดยใช้ค่าความถี่และร้อยละ

2. การวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำในองค์ประกอบต่าง ๆ

3. การวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำ ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตตรวจราชการที่ 5

1. ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตตรวจราชการที่ 5 มาสรุปประเด็นสำคัญ

2. กำหนดกรอบของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตตรวจราชการที่ 5

3. กำหนดรายละเอียดของเอกสารประกอบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตตรวจราชการที่ 5 แต่ละองค์ประกอบ

4. ยกร่างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตตรวจราชการที่ 5 เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอคำแนะนำ

5. สัมภาษณ์ข้อมูล ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน เพื่อปรับปรุงรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตตรวจราชการที่ 5 เพื่อรับข้อเสนอแนะและปรับปรุงรูปแบบให้เหมาะสม

6. ปรับปรุงรูปแบบตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้ง 9 คน เพื่อให้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตตรวจราชการที่ 5 มีความสมบูรณ์

ประชากร

ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณาและคัดเลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามความคิดเห็นประกอบด้วยคำถาม 2 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็น

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับ องค์ประกอบภาวะผู้นำดิจิทัล, วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัล และกระบวนการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัล

ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการยืนยันองค์ประกอบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตตรวจราชการที่ 5 เพื่อสังเคราะห์ และสร้างเป็นร่างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตตรวจราชการที่ 5

2. ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบและวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตตรวจราชการที่ 5 สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ตามองค์ประกอบทั้ง 5 องค์ประกอบ แล้วนำข้อมูลมาสังเคราะห์เนื้อหา

3. ผู้วิจัยสร้างคู่มือการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตตรวจราชการที่ 5

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. นำรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่คัดเลือกได้เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอคำแนะนำ
ชี้แนะและขอความเห็นชอบ
2. ประสานผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อขอความอนุเคราะห์ สัมภาษณ์ข้อมูลเชิงลึก
3. วางแผนการสัมภาษณ์ กำหนดวันเวลา
4. ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เพื่อเชิญ
ผู้ทรงคุณวุฒิให้สัมภาษณ์
5. ดำเนินการสัมภาษณ์ ตามวันและเวลาที่กำหนด
6. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูล สรุปข้อคิดเห็นจากการสัมภาษณ์ของ
ผู้ทรงคุณวุฒิ
7. ปรับปรุงรูปแบบตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบและวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตตรวจราชการที่ 5 สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยสรุปข้อมูลโดยการสังเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตตรวจราชการที่ 5

วิธีการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยนำรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตตรวจราชการที่ 5 ให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสม และปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ และส่งเอกสารประกอบการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ สรุปเค้าโครงวิทยานิพนธ์และผลการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นตอนที่ 1 เอกสารประกอบการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ ฉบับร่างและแบบตรวจสอบรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตตรวจราชการที่ 5

ประชากร

ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณาและคัดเลือกแบบเจาะจง

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การจัดทำเอกสารประกอบการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ
2. จัดเตรียมประเด็นการสัมมนา
3. จัดทำเอกสารประกอบการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ
4. นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาและให้ข้อเสนอแนะแล้วมาปรับปรุง
จัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์ต่อไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. คู่มือการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขต
ตรวจราชการที่ 5
2. แบบประเมินความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของรูปแบบ
การพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตตรวจราชการที่ 5 เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน
9 คน ประเมินคุณภาพของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตตรวจ
ราชการที่ 5 โดยใช้เทคนิคการสนทนากับผู้เชี่ยวชาญ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. นำรายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่คัดเลือกได้เสนออาจารย์ที่ปรึกษา
2. วางแผนการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ
3. ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย
4. นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาวิเคราะห์ข้อมูล
5. ปรับปรุงแบบตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ
6. จัดทำคู่มือรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้น

พื้นฐาน ในเขตตรวจราชการที่ 5

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหาและการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินความถูกต้อง ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตตรวจราชการที่ 5 ที่ได้จากการสอบถามความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ โดยใช้เทคนิคการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและใช้เกณฑ์การประเมินคุณภาพแบบความเห็นร่วมเพื่อประเมินคุณภาพของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตตรวจราชการที่ 5 ด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และการนำไปใช้ประโยชน์

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตตรวจราชการที่ 5 มีผลการวิจัย ดังนี้

1. การศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตตรวจราชการที่ 5 ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วทำการวิเคราะห์สังเคราะห์เพื่อให้ได้กรอบแนวคิดและพิจารณาตัวแปรที่มีความเหมาะสม ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาตัวบ่งชี้ของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตตรวจราชการที่ 5 ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมของตัวบ่งชี้ของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา เปรียบเทียบกับเกณฑ์ค่าเฉลี่ย มีค่าสัมประสิทธิ์การกระจายผ่านเกณฑ์ที่กำหนดทุกตัว ดังตาราง 1

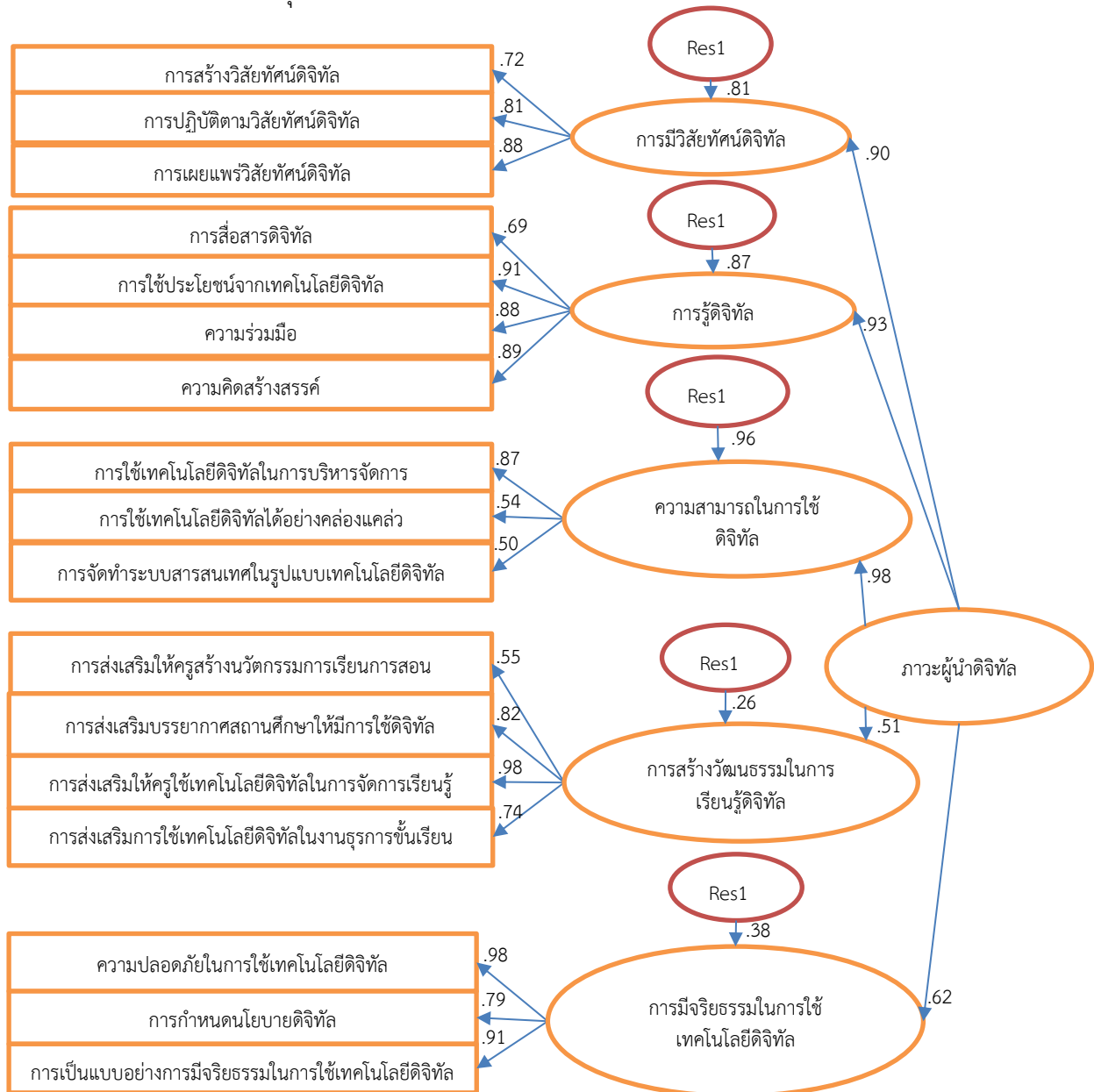
ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย

องค์ประกอบ	$\bar{X} = / > 3.00$	S.D.	C.V. = / $\leq 20\%$
การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล (Digital Vision)	4.20	0.63	14.92
การรู้ดิจิทัล (Digital Literacy)	4.22	0.67	16.03
ความสามารถในการใช้ดิจิทัล (public mind)	4.12	0.62	14.98
การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล (justice)	4.35	0.62	14.18
การมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (discipline)	4.31	0.61	14.30

การพัฒนาตัวบ่งชี้ของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตตรวจราชการที่ 5 ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมของตัวบ่งชี้ของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา เปรียบเทียบกับเกณฑ์ค่าเฉลี่ย เท่ากับหรือมากกว่า 3.00 และค่าสัมประสิทธิ์การกระจายเท่ากับหรือต่ำกว่า 20% เพื่อคัดสรร พบว่า องค์ประกอบหลัก 5 องค์ประกอบหลัก 17 องค์ประกอบย่อย 76 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1) การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล มี 3 องค์ประกอบย่อย 18 ตัวบ่งชี้ 2) การรู้ดิจิทัล มี 4 องค์ประกอบย่อย 15 ตัวบ่งชี้ 3) ความสามารถในการใช้ดิจิทัล มี 3 องค์ประกอบย่อย 14 ตัวบ่งชี้ 4) การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล มี 4 องค์ประกอบย่อย 17 ตัวบ่งชี้ และ 5) การมีจริยธรรม ใน

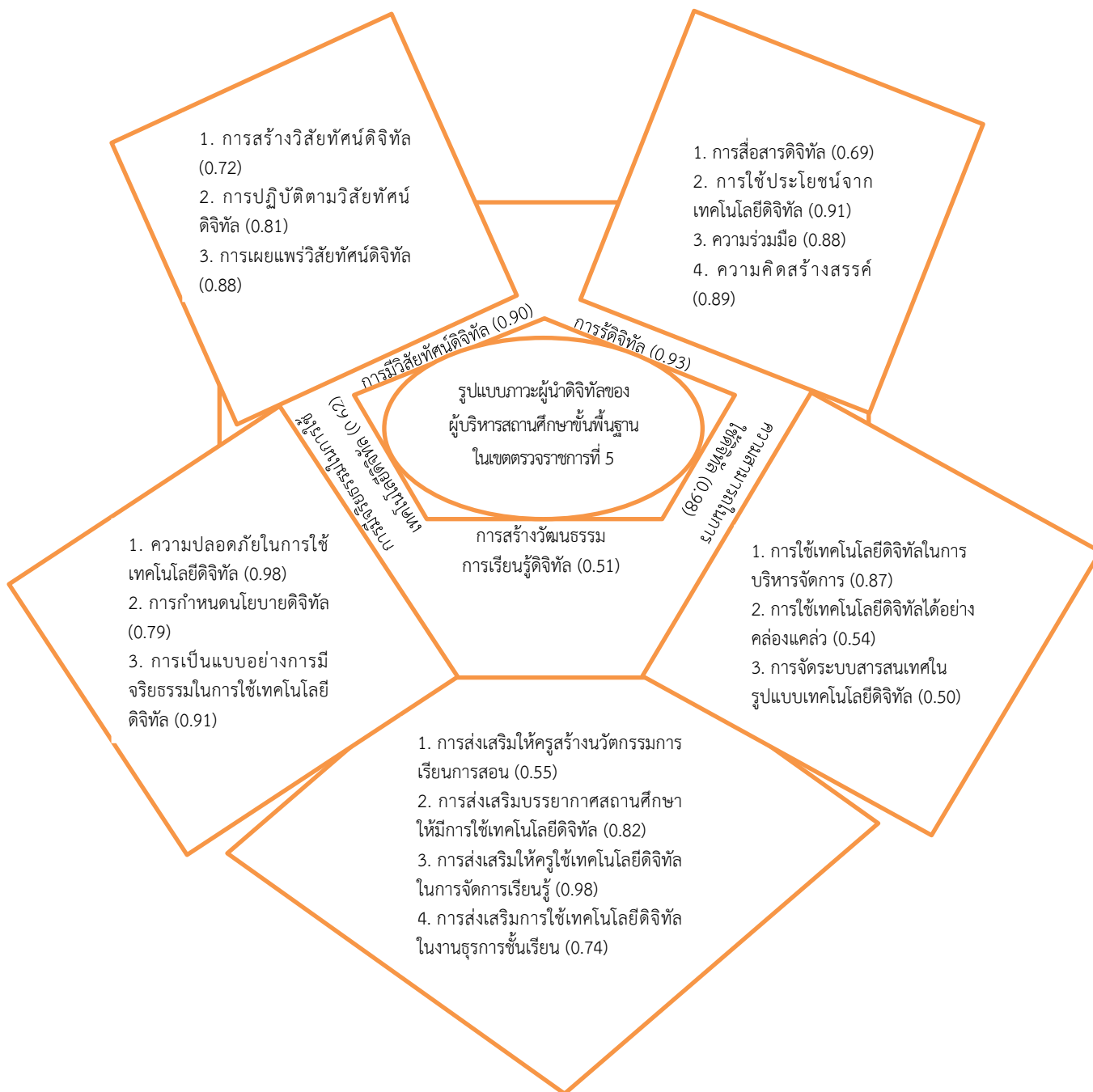
การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล มี 3 องค์ประกอบย่อย 12 ตัวบ่งชี้ มีความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ สามารถพัฒนาตัวบ่งชี้ของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตตรวจราชการที่ 5 เพราะมีค่าสัมประสิทธิ์การกระจายผ่านเกณฑ์ที่กำหนดทุกตัว ได้โมเดลตามภาพที่ 1 ดังนี้

ภาพที่ 1 แสดงโมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของตัวบ่งชี้ของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา

2. รูปแบบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตตรวจราชการที่ 5 การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อกำหนดองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ พิจารณาความเหมาะสมขององค์ประกอบต่าง ๆ ในเชิงทฤษฎี พร้อมข้อเสนอแนะการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตตรวจราชการที่ 5 พบว่า ผู้นำดิจิทัล ต้องประกอบด้วย การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล การรู้ดิจิทัล ความสามารถในการใช้ดิจิทัล การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล และการมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลดังภาพที่ 2 นำมาสร้างเป็นรูปแบบการ

พัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตตรวจราชการที่ 5 ประกอบไปด้วย 7 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการพัฒนา การวัดและประเมินผล คำอธิบายประกอบรูปแบบเงื่อนไข ความสำเร็จของรูปแบบ และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ภาพที่ 2 แสดงโมเดลรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตตรวจราชการที่ 5

3. ผลการประเมินและรับรองรูปแบบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตตรวจราชการที่ 5 พบว่า

การวิเคราะห์ผลการประเมินและรับรองรูปแบบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตตรวจราชการที่ 5 ความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ โดยผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน มีผลการประเมินในแต่ละด้าน ดังนี้

ตารางที่ 2 ตารางแสดงผลการประเมินและรับรองรูปแบบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตตรวจราชการที่ 5 ด้านความถูกต้อง

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1 หลักการของรูปแบบ	4.78	0.44	มากที่สุด
2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ	4.56	0.53	มากที่สุด
3 เนื้อหา	4.67	0.50	มากที่สุด
4 กระบวนการพัฒนา	4.56	0.53	มากที่สุด
5 การวัดและประเมินผล	4.67	0.50	มากที่สุด
6 คำอธิบายประกอบรูปแบบ	4.78	0.44	มากที่สุด
7 เงื่อนไขความสำเร็จ	4.56	0.53	มากที่สุด
8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4.67	0.50	มากที่สุด
รวม	4.65	0.50	มากที่สุด

ตารางที่ 3 ตารางแสดงผลการประเมินและรับรองรูปแบบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตตรวจราชการที่ 5 ด้านความเหมาะสม

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1 หลักการของรูปแบบ	4.78	0.44	มากที่สุด
2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ	4.78	0.44	มากที่สุด
3 เนื้อหา	4.56	0.53	มากที่สุด
4 กระบวนการพัฒนา	4.78	0.44	มากที่สุด
5 การวัดและประเมินผล	4.67	0.50	มากที่สุด
6 คำอธิบายประกอบรูปแบบ	4.67	0.50	มากที่สุด
7 เงื่อนไขความสำเร็จ	4.56	0.53	มากที่สุด
8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4.67	0.50	มากที่สุด
รวม	4.68	0.48	มากที่สุด

ตารางที่ 4 ตารางแสดงผลการประเมินและรับรองรูปแบบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตตรวจราชการที่ 5 ด้านความเป็นไปได้

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1 หลักการของรูปแบบ	4.56	0.53	มากที่สุด
2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ	4.56	0.53	มากที่สุด
3 เนื้อหา	4.89	0.33	มากที่สุด
4 กระบวนการพัฒนา	4.33	0.50	มากที่สุด
5 การวัดและประเมินผล	4.67	0.50	มากที่สุด
6 คำอธิบายประกอบรูปแบบ	4.78	0.44	มากที่สุด
7 เงื่อนไขความสำเร็จ	4.67	0.50	มากที่สุด

ตารางที่ 4 ตารางแสดงผลการประเมินและรับรองรูปแบบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตตรวจราชการที่ 5 ด้านความเป็นไปได้ (ต่อ)

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4.78	0.44	มากที่สุด
รวม	4.65	0.47	มากที่สุด

ตารางที่ 5 ตารางแสดงผลการประเมินและรับรองรูปแบบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตตรวจราชการที่ 5 ด้านความเป็นประโยชน์

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1 หลักการของรูปแบบ	4.89	0.33	มากที่สุด
2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ	5.00	0.00	มากที่สุด
3 เนื้อหา	4.78	0.44	มากที่สุด
4 กระบวนการพัฒนา	4.67	0.50	มากที่สุด
5 การวัดและประเมินผล	4.67	0.50	มากที่สุด
6 คำอธิบายประกอบรูปแบบ	4.67	0.50	มากที่สุด
7 เงื่อนไขความสำเร็จ	4.78	0.44	มากที่สุด
8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4.67	0.50	มากที่สุด
รวม	4.76	0.40	มากที่สุด

อภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งเนื้อหาในการอภิปรายตามวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) องค์ประกอบหลัก องค์ประกอบย่อย และตัวบ่งชี้ของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตตรวจราชการที่ 5 2) ตรวจสอบรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตตรวจราชการที่ 5 และ 3) การประเมินรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตตรวจราชการที่ 5 ดังนี้

1. องค์ประกอบของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตตรวจราชการที่ 5 องค์ประกอบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตตรวจราชการที่ 5 ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล มี 3 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ การสร้างวิสัยทัศน์ ดิจิทัล การปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ และการเผยแพร่วิสัยทัศน์ดิจิทัล การรู้ดิจิทัล มี 4 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ การสื่อสารดิจิทัล การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัล ความร่วมมือ และความคิดสร้างสรรค์ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล มี 3 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างคล่องแคล่ว และการจัดระบบสารสนเทศรูปแบบเทคโนโลยีดิจิทัล การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล มี 4 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ การส่งเสริมให้ครูสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอน การส่งเสริมบรรยากาศสถานศึกษาให้มีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล การส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ และการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในงานธุรการชั้นเรียน และการมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล มี 3 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ ความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล การกำหนดนโยบายดิจิทัล และการเป็นแบบอย่างการมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล สอดคล้องกับ ชูชาติ พุทธิลา ที่สรุปว่า องค์ประกอบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดหนองบัวลำภู พบว่า องค์ประกอบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา มีองค์ประกอบหลักสำคัญ ดังนี้ การสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ การสร้างแบรนด์ การเรียนรู้โดยใช้เครื่องมือทางดิจิทัล การพัฒนาในวิชาชีพ สภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล โอกาสในการเรียนรู้และพัฒนาโดย

ใช้เทคโนโลยี การวัดและประเมินผลด้วยเทคโนโลยี และการมีจริยธรรมทางสังคมและปฏิบัติตามกฎหมาย (ชูชาติ พุทธลา, 2561)

2. รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตตรวจราชการที่ 5 รูปแบบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตตรวจราชการที่ 5 ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก และ 17 องค์ประกอบย่อย โดยเรียงลำดับจากค่าน้ำหนักองค์ประกอบหลัก คือ ความสามารถในการใช้ดิจิทัล การรู้ดิจิทัล การสร้างวิสัยทัศน์ดิจิทัล การมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล นำมาสร้างเป็นรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตตรวจราชการที่ 5 ประกอบไปด้วย 7 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการพัฒนา การวัดและประเมินผล คำอธิบายประกอบรูปแบบ เงื่อนไขความสำเร็จของรูปแบบ และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ สอดคล้องกับการศึกษาของ ไชยา ภาวะบุตร ที่สรุปว่า รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลประกอบด้วย 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) กระบวนการของการพัฒนา 4) เนื้อหาของรูปแบบ และ 5) การวัดและประเมินผล (ไชยา ภาวะบุตร, 2563)

3. การประเมินรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตตรวจราชการที่ 5 ผลการประเมินและรับรองรูปแบบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตตรวจราชการที่ 5 โดยใช้ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญจำนวน 9 คน เป็นผู้ประเมินรูปแบบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตตรวจราชการที่ 5 พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตตรวจราชการที่ 5 มีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ซึ่งสอดคล้องกับกรอบแนวคิด ทฤษฎีของการวิจัย ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะในขั้นตอนการสร้างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตตรวจราชการที่ 5 มีกระบวนการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลจากเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่หลากหลาย เพื่อกำหนดองค์ประกอบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตตรวจราชการที่ 5 และมีการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับความเหมาะสมขององค์ประกอบและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อนำมาสร้างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตตรวจราชการที่ 5 สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตติมา วรณศรี ที่สรุปว่า รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล มีผลการประเมินรูปแบบ พบว่า มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด (จิตติมา วรณศรี, 2564)

สรุปและข้อเสนอแนะ

ผลจากการวิจัย สรุปได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตตรวจราชการที่ 5 ควรจัดทำแผนพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลให้สอดคล้องกับรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตตรวจราชการที่ 5 เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า ระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลางและองค์ประกอบดิจิทัลที่สำคัญที่ค้นพบในงานวิจัยนี้สำหรับผู้นำดิจิทัลประกอบไปด้วย 5 องค์ประกอบหลัก แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารยังมีความต้องการพัฒนาในด้านภาวะผู้นำดิจิทัล เพื่อให้สามารถก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงและสามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการและจัดการด้านการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึง การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล และการมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้มีประสิทธิภาพ ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป 1) ควรมีการศึกษาวิจัยด้านองค์ประกอบรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เนื่องจากในครั้งนี้ ผู้วิจัยสนใจเฉพาะตัวแปรที่เป็น

พฤติกรรมของผู้บริหาร หากมีการศึกษาองค์ประกอบการพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลของครู เพื่อพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลของครู จะส่งผลต่อนักเรียนได้โดยตรง และ 2) ควรมีการศึกษาการวิจัยตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาต่อไป เนื่องจากในครั้งนี้ ผู้วิจัยสนใจเฉพาะตัวแปรที่เป็นพฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษา หากมีการเก็บข้อมูลของครู จะมีประโยชน์ในการนำไปประยุกต์ใช้ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กนกอร สมปราษฎ. (2562). ภาวะผู้นำกับคุณภาพการศึกษา. ขอนแก่น: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- จิณณวัตร ปะโคทั้ง. (2561). ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- จิตติมา วรณศรี. (2564). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล. วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยวิทยาเชิงพุทธ, 6(10), 460-471.
- ชูชาติ พุทธลา. (2561). องค์ประกอบของภาวะผู้นำทางดิจิทัลสำหรับผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดหนองบัวลำภู. ใน วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ไชยา ภาวะบุตร. (2563). หลักทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 3). สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2562). กรอบสมรรถนะ ด้านดิจิทัลสำหรับพลเมืองไทย. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจ และสังคม.
- สุกัญญา แซ่มซ้อย. (2560). ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี: การนำเทคโนโลยีสู่ห้องเรียน และโรงเรียนในศตวรรษที่ 21. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 16(4) 216-224.
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2555). อดีต ปัจจุบัน และอนาคตของการวิจัยเชิงคุณภาพ. วารสารการวิจัยการบริหาร, 5(1), 9-40.
- Hair, J. F. et al. (2010). Multivariate data analysis. (7th ed.). New Jersey: Pearson Educational International.
- Kahintapongs, S. (2020). Renewable Energy Policy Development in Thailand. International Journal of Multidisciplinary in Management and Tourism, 4(2), 148-155.
- Likert, R. (1967). The Method of Constructing and Attitude Scale. New York: Wiley & Son.